

VOGELBOSJES EN HAKHOUTBOSJES

AANLEG EN BEHEER

Vogelbosje

Vogelbosjes zijn vaak te vinden op het erf. Een vogelbosje is een bosje dat voornamelijk uit struiken bestaat en vaak niet groter is dan 500m². De soorten die in het bosje aangeplant worden, zijn vooral besdragende struiken als meidoorn, Gelderse roos en lijsterbes om vogels aan te trekken.

Hakhoutbosje

Hakhoutbosjes of geriefhoutbosjes zijn vrij liggende elementen in het landschap. Een hakhoutbosje werd vroeger aangeplant voor brandhout, en als hout voor voor bezems en hekken, en deed dienst als windkering. Hakhout bestaat uit boomvormers van de soorten es, els, eik en wilg. Als struikvormers kunnen meidoorn, hazelaar, sleedoorn, wilg, Gelderse roos en veldesdoorn worden gebruikt.

Hakhoutbosje

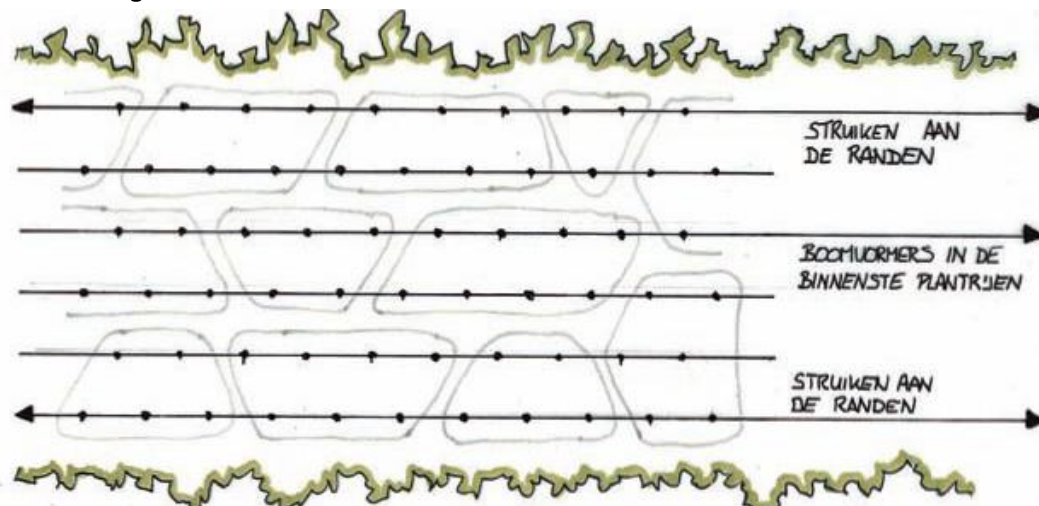
Algemene instructie aanplant

1. Het aanplanten van een bosje kan plaats vinden tussen half november en half maart, mits het niet vriest. Gebruik voor de aanplant inheems plant materiaal wat passend is in de streek.
2. Voor de aanplant van een bosje wordt vaak gekozen voor 3-jarig bosplantsoen met de maat 80-100 cm hoogte.
3. De te beplanten oppervlakte dient te worden bewerkt, dit kan door frezen. Het bosplantsoen dient in bewerkte grond geplant te worden.
4. Indien u meerdere soorten in het bosje aanplant, plant deze dan in groepen van minstens 5-7 stuks per soort. Op die manier voorkomt u dat langzaam groeiende soorten worden overgroeid door snel groeiende soorten.
5. Let op dat u niet te diep plant. De diepte is afhankelijk van de omvang van het wortelstelsel. Steek een gat, (houd de grond op de schop), plaats het plantsoen zo dat alleen de wortels in het gat zitten. Gooi de grond weer in het gat, terwijl u het plantsoen vasthoudt. De grond iets aanduwen.
6. Indien u niet direct alle bomen kunt aanplanten, dan kunt u ervoor kiezen de bomen tijdelijk op te kuilen. Kies hiervoor een vochtige schaduwrijke plaats uit. Het opkuilen kan door een gat in de grond te graven en daar de bomen met de wortels in te zetten. Bedek de wortels met de vrijgekomen grond.

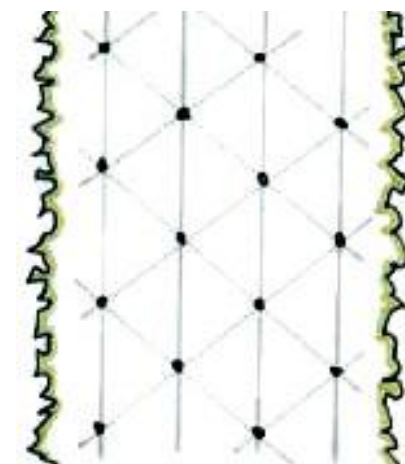
Opkuilen plantmateriaal

Plantschema aanplant nieuw bosje.

Specieke instructies aanplant

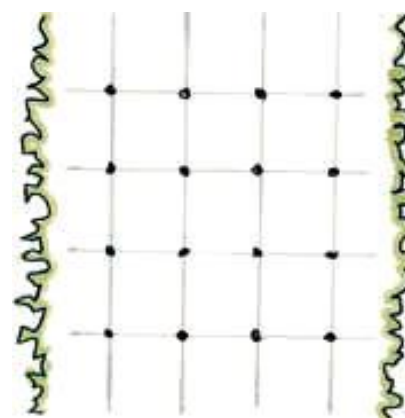
1. Bij een bosje kan het plantsoen op verschillende manieren worden aangeplant. De keuze bestaat uit het aanplanten in een vierkants- of een driehoeksverband.
2. Voor de aanplant kan gekozen worden voor een plantafstand van bijvoorbeeld 1,5 bij 1,5 meter.
3. Houdt rekening met de verdeling van de soorten. Plant snelgroeende soorten in minder grote aantallen aan dan langzaamgroeende soorten om variatie te houden.
4. Bij keuze voor een brede singel (meer dan vier rijen) plant dan de struikvormers in de buitenste rijen.

Plantschema driehoeksverband.

Instructies na aanplant

1. Plaats een afrastering op 2 meter afstand van de aanplant, om de nieuwe aanplant tegen vraat door vee te beschermen.
2. Geef de jonge aanplant, indien mogelijk, met name de eerste twee jaar na aanplant voldoende water in droge perioden. Indien mogelijk de eerste 2 jaar 2 maal per zomerseizoen uitmaaien met de bosmaaier (pas op voor stambeschadigen).
3. Pas na het derde jaar een lichte dunning toe. Vooral sterke groeiers (o.a. hazelaars, elzen, Gelderse roos) *afzetten* om de langzame groeiers de ruimte te geven, zie *concurrentiekracht* in de begrippenlijst.

Plantschema vierkantsverband.

Beheerinstructies

Na ongeveer 5 jaar zal het aangeplante vogelbosje meer gesloten raken, de takken raken elkaar. Waar nodig kan gesnoeid worden. Dit snoeiwerk bestaat voornamelijk uit het weghalen van takken die problemen geven.

Hakhoutbosjes worden van oudsher als hakhout beheerd, door middel van afzetten. Afzetten betekent dat de bomen en struiken tot 10 à 20 cm boven de grond worden afgezaagd. De beste periode hiervoor is januari- maart. Het hout moet enigszins schuin worden afgezaagd om inrotten te voorkomen. De bomen en struiken groeien uit zichzelf weer uit als ze zonlicht krijgen. Als bepaalde soorten weer te groot worden kan deze snoemethode worden herhaald, zodat elk afzonderlijk exemplaar weer tot zijn recht komt. Als niet op tijd gesnoeid wordt ontstaat een ijle beplanting die van onderen kaal is. Houdt daarom het eerste jaar na aanplant de stobben onkruid vrij. De takken en wat dunner hout kunt u in de vorm van een takkenril in het element verwerken. Dik hout voert u af. Versnipperen van snoeiafval wordt sterk afgeraden om verrijking van de bodem te voorkomen, dit zorgt met name voor veel brandnetels.

Afzetten

